

ÜLDPÕHIMÕTTED RAADIOSIDE PIDAMISEL

(Annex 10 Ch 5.1)

ICAO standardfraseoloogiat tuleb kasutada kõigis olukordades, mille jaoks see on määratud. Kui standardfraseoloogiaga ei ole võimalik olukorda piisavalt hästi edasi anda, tuleb kasutada lihtsat keelt.

Kui õhusõidukil on vaja sooritada **proovi- või kontrollsaadet**, mis võiks häirida lennuliiklussidejaama tööd, tuleb enne saate sooritamist saada vastavalt **lennuliiklussidejaamalt luba**. Selliste saadete maht peab olema võimalikult väike.

Kui lennuliikluse mobiilsidejaamal on vaja enne saate alustamist või vastuvõtu kinnitamist sooritada **proovisidet, ei tohi see kesta üle 10 sekundi** ning see peab koosnema numbritest (ÜKS, KAKS, KOLM jne.), millele järgneb proovisaadet tegeva jaama kutsung.

Kui see pole teisiti määratud, **vastutab teate õigeaegse edastamise/side loomise eest seda teadet saatev jaam**.

Kui lennuliiklussidejaamale on saadetud väljakutse, peab ootama **vähemalt 10 sekundit** enne, kui kutset korrata. *Sellega välditakse tarbetut sidet ajal, kui maapealne jaam valmistub avakutsele vastama.*

Kui lennuliiklussidejaama kutsub välja samaaegselt mitu õhusõidukit, määrab **lennuliiklussidejaam vastamise järjekorra**.

Kui **õhusõidukite vaheline side** toimub ATS-sagedusel, peab selleks enne saama vastava **lennuliiklussidejaama loa**. Lühiaegseks sideks luba ei nõuta.

Eesti Lennuinfo piirkonnas (FIR/UIR) on raadiosides kasutatavateks keelteks **eesti- ja inglise keel**. Keel, mida jaam kasutab peab olema avaldatud lennuinfo kogumikus (AIP) ja muudes aeronavigatsioonilist informatsiooni kajastavates väljaannetes.

Raadioside peaks toimima keeles, mida maapealne jaam tavaliselt kasutab või inglise keeles. Maa peal kasutatav keel ei pruugi alati olla riigikeel. Keeleoskustase on märgitud Annex 1-s.

Kui õhusõiduk ja maapealne jaam ei suuda kasutada ühist keelt, peavad vastavad ametivõimud ja lennundusettevõtte sõlmima kokkuleppe, mille alusel viimane muretseb tõlgi. Kui võimalik, tuleb tõlk anda vahetuses oleva lennujuhtimisüksuse käsutusse.

Õhk-maa raadiosides kasutatakse VHF-side kanaleid (118-137MHz).